Yerleşmelerin Fonksiyonları

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **1–c 2–d 3–e 4–a 5–b**
   Gölcük'te önemli bir deniz üssü bulunur.

2. **D – Y – D – D**
   Fonksiyonlar zamanla değişebilir, yenileri eklenebilir.

3. **E) Sanayi**
   Madencilik ham maddeyi çıkarır, sanayi onu işler.

4. **A) Bakanlık**
   Bakanlıklar merkezî yönetimin parçasıdır.

5. **a) hâkim b) taşra c) birincil**
   İl ve ilçeler merkezî yönetimin taşra teşkilatıdır.

6. **E) Tarım**
   Ovaköy'de en çok çalışan tarımdadır (6.300 kişi).

7. **D) Madencilik**
   Bölgedeki büyük linyit yatakları madenciliği öne çıkarmıştır.

8. **C) Ticaret**
   Ürünlerin alınıp satıldığı büyük pazar ve limanlardır.

9. **B) Ulaşım**
   Demir yollarının kesiştiği önemli bir kavşak şehridir.

10. **C) Kuşadası**
    Kıyı turizmi Kuşadası'nın gelişiminde belirleyicidir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **Deniztepe: turizm %69 Ovaköy: tarım %79 Demirli: sanayi %70**
    Deniztepe 9.000 ÷ 13.000; Ovaköy 6.300 ÷ 8.000; Demirli 12.600 ÷ 18.000

12 **D) Turizm – kıyı ve plajlar, ılıman iklim**
Grafikte en yüksek sütun turizmdedir (9.000 çalışan).

13 **B) I ve II**
Fonksiyon çeşitliliği şehirlerde daha fazladır.

14 **E) 3**
12.600 ÷ 4.200 = 3

15 **A) Kasabanın fonksiyonlarına madenciliğin eklenmesi ve iş olanaklarının çeşitlenmesi**
Yeni faaliyet yerleşmeye yeni bir fonksiyon kazandırır.

16 **D) Kemer – askerî**
Kemer, turizm fonksiyonuyla öne çıkan bir yerleşmedir.

17 **D) Kamu hizmetlerinin ülkenin her yerine ulaştırılması**
İdari birimler hizmetlerin halka yakın yerde sunulmasını sağlar.

18 **C) Eğitim ve kültür**
Dünyaca tanınan eğitim kurumları bu yerleşmelerin kimliğini belirler.

19 **B) Fonksiyon çeşitliliğinin arttığını**
Büyüyen şehirlerde yeni fonksiyonlar eklenir.

20 **E) Askerî**
Bu yerleşmelerde önemli askerî tesisler ve üsler bulunur.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **P: ulaşım (deniz yolu) ve ticaret – korunaklı körfez ve kara bağlantıları. R: madencilik – kömür yatakları.**
Doğal kaynaklar ve konum fonksiyonu belirler.

22 **B) Turizm – ekonominin mevsimlik olması**
Kıyı turizmi mevsimliktir; kışın iş olanakları azalır.

23 **A) Yönetim**
Başkentler meclis ve bakanlıklarla yönetim fonksiyonunun merkezidir; merkezî konum hizmete erişimi kolaylaştırır.

24 **C) Demirli**
Demirli'de çalışanların yaklaşık %70'i sanayidedir; tek bir fonksiyona bağımlılık risk oluşturur.

25 **C) I, II ve III**

Termal kaynaklar sağlık turizmini destekler; maden ocakları madencilik fonksiyonudur.

26 **A) Yerleşmenin denizden yüksekliği**

Hâkim fonksiyon ekonomik ve sosyal faaliyetlerin ağırlığıyla belirlenir.

27 **Örnek: Fabrikalar kurulur, sanayi gelişir ve göç alınır; ardından üniversite ve hastaneler açılır.**

Ulaşım ve ticaret sanayiyi, sanayi de nüfusu ve hizmetleri artırır.

28 **A) Maden rezervi tükenince ekonomik gerileme ve göç riski artar.**

Tek kaynağa bağımlılık kırılganlık yaratır; yeni fonksiyonlar geliştirilmesi önemlidir.

29 **D) Aynı doğal koşul (kıyı) birden çok fonksiyonun gelişmesine olanak vermiştir.**

Kıyı; balıkçılık (tarım fonksiyonu), sanayi (tersane) ve turizmi birlikte destekler.

30 **Örnek: Hâkim fonksiyon turizmdir. Doğal faktör: uzun kumsallar ve ılıman kıyı iklimi. Beşerî faktör: havalimanına yakınlık ve otel yatırımları.**

Fonksiyon, bir doğal ve bir beşerî faktörle ilişkilendirilmelidir.